

Työ- ja elinkeinoministeriö

15.5.2009

Työ- ja elinkeinoministeriön tilintarkastuskertomus vuodelta 2008

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa työ- ja elinkeinoministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2008 tämän tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja Tuula Herrala ja johtava tilintarkastaja Aila Aalto-Setälä ja siinä ovat avustaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Tuula Laitinen, ylitarkastaja Erja Kaskinen ja ylitarkastaja Jaana Puhakainen. Tarkastusta ovat valvoneet tilintarkastuspäällikkö Markku Heikkinen ja tilintarkastuspäällikkö, JHTT Väinö Viherkoski.

Tilintarkastukseen sisältyneen rakennerahastohankkeiden hallinnointiin käytettävien järjestelmien tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Tuula Laitinen ja johtava tilintarkastaja, JHTT, CISA Mika Halme. Näiltä osin tarkastusta on valvonut tilintarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

Tilintarkastukseen sisältyneen ESR-varojen hallinnointia ja sisäistä valvontaa koskevan tarkastuksen on suorittanut johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors ja sitä on näiltä osin valvonut tilintarkastuspäällikkö, JHTT Jari Sanaskoski.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Talousarvion toteutumalaskelmassa esitetyissä tiedoissa valtuuksien määrästä ja uusittavissa olevasta määrästä on useita olennaisia virheitä.

Tilinpäätöslaskelmat on muilta osin laadittu säännösten mukaisesti.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatoimintaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevien tietojen osalta on tarkastettu, onko suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä sekä palvelukyvyistä esitetty olennaisilta osin riittävä tiedot.

Maksullisen liiketaloudellisesti hinnoiteltavan toiminnan tuotot vuonna 2008 olivat 127 800 euroa ja julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot 519 000 euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 1,824 miljoonaa euroa.

Koska tuottavuus- ja taloudellisuustietoja tai niitä korvaavia tietoja ei ole esitetty eikä julkisoikeudellisista suoritteista ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta ole esitetty kustannusvastaavuuslaskelmia, ja liiketaloudellisesta toiminnasta on esitetty vain osittainen kustannusvastaavuuslaskelma, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitetyistä tiedoista voida pitää oikeina ja riittävinä.

Tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitetyistä suoritetiedoista ja palvelukykytietoista ei voida pitää riittävinä.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyseissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuuskirjanpidon ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä järjestelmätarkastuksissa.

Työ- ja elinkeinoministeriön valtuuksien hallinnointi ja valtuuskirjanpito tulee järjestää valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n edellyttämällä tavalla. Valtuuskirjanpidon tarkastuksessa on tullut esiin vakavia puutteita valtuuksien hallinnoinnissa, valtuuskirjanpidossa ja valtuuksista tilinpäätöksessä esitetyissä tiedoissa, joiden johdosta työ- ja elinkeinoministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Työministeriön tilintarkastuskertomuksissa on vuosina 2006 ja 2007 huomautettu valtuuskirjanpidon järjestämisestä.

Rakennerahastokauden 2007–2013 varojen hallinnointijärjestelmän mallinnuksen ja toteutuksen merkittävä viivästyminen on aiheuttanut ongelmia sekä rahoittajaviranomaisille että projektien toteuttajille. Hanketoiminta on käynnistetty järjestelmän ulkopuolisilla rahoitus- ja maksatuspäätöksillä, mistä on aiheutunut sitoumusmenettelyä ja valtuuskirjanpitoa koskevia virheitä ja puutteita.

Työ- ja elinkeinoministeriön tuloksellisuuden laskentatoimen järjestelyt eivät täytä talousarviolain 16 §:n mukaisia vaatimuksia. Ministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin laskentatoimen kehittämiseksi.

Tilinpäätökseen sisältyvän sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman sisältöön tulee kiinnittää huomiota.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n edellyttämää valtuuksien hallinnointia ja valtuuskirjanpitoa.

Ilmoitusvelvollisuus Valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen työ- ja elinkeinoministeriön tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 28.8.2009 mennessä, mihin toimenpiteisiin ministeriö on ryhtynyt valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n edellyttämän valtuuksien hallinnoinnin ja valtuuskirjanpidon järjestämiseksi, rakennerahastohankkeiden hallinnoinnissa käytetyn järjestelmän puutteiden korjaamiseksi sekä tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Johtava tilintarkastaja

Tuula Herrala

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller –toiminto
Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo
Työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäällikkö
Valtiokonttori